PARLAMENT EUROPEJSKI

2004 *2009*

Komisja Prawna

2004/0137(COD)

8.3.2005

OPINIA

Komisji Prawnej

dla Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy, włącznie z finansowaniem terrorystów
(COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Diana Wallis

PA_Leg

KRÓTKIE UZASADNIENIE

Przedstawiony przez Komisję projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy, włącznie z finansowaniem terrorystów, jest trzecią dyrektywą w tej dziedzinie, po dwóch poprzednich z lat 1999 i 2001. Dyrektywa ta pojawia się w kontekście międzynarodowego zaniepokojenia terroryzmem i jego finansowaniem; w związku z tym istnieje polityczna konieczność przyjęcia dalszych aktów legislacyjnych. Dlatego też godny ubolewania jest fakt, że w niektórych Państwach Członkowskich druga dyrektywa została wdrożona dopiero niedawno, a wobec jednego Państwa Członkowskiego Komisja wciąż musi podjąć kroki w związku z jej niewdrożeniem. W tych okolicznościach istniała jedynie ograniczona, czy wręcz żadna, możliwość właściwego przemyślenia lub zbadania skuteczności wcześniejszych aktów legislacyjnych.

Przyczyny wydania kolejnej dyrektywy są jasne: pragnienie skutecznej walki z finansowaniem terroryzmu i odpowiedzi na zalecenia Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF). Sprawozdawca uznaje potrzebę wzmocnienia legislacji UE w tym zakresie i z zadowoleniem przyjmuje rozszerzenie zakresu dyrektywy na wszystkich usługodawców mających do czynienia z korporacjami lub trustami, pominiętych w dyrektywie z 2001 r., a określonych przez FATF jako objęci ryzykiem związanym z praniem pieniędzy.

Proponowana dyrektywa zajmuje się jednakże sytuacją prawników, w odniesieniu do których Komisja, jak się wydaje, nie podjęła działań na rzecz przeprowadzenia rewizji, o której mowa w art. 2 dyrektywy z 2001 r. w odniesieniu do specjalnego traktowania adwokatów i innych prawników wykonujących wolny zawód. Fakt ten oraz brak jakiejkolwiek analizy skutków prawnych projektu oraz analizy skuteczności dwóch wcześniejszych dyrektyw wzbudza poważne wątpliwości co do całego procesu. Dodatkowo, projekt ten objęty jest obecnie procedurą współdecydowania, a porozumienie polityczne osiągnięto nie czekając na opinię Parlamentu.

W odczuciu sprawozdawcy na problemy te nakładają się jeszcze poważne zagadnienia dotyczące kwestii praw konstytucyjnych i podstawowych poruszonych w niektórych sprawach sądowych i dotyczących stopnia, w jakim legislacja mająca na celu przeciwdziałanie praniu pieniędzy powinna obejmować prawników, zważywszy na zasadę poufności informacji w relacji adwokat - klient. Sprawozdawca zalecałby ostrożność w odniesieniu do przyjmowania w najbliższym czasie dalszych aktów prawnych w tym szczególnym obszarze objętym projektem, zważywszy na obecną niepewną sytuację prawną i konstytucyjną. Obowiązki wynikające z drugiej dyrektywy zostały zakwestionowane w sądach przez prawnicze organizacje zawodowe w Belgii i w Polsce. Godne uwagi sprawy dotyczące kwestii związanych z zawodami prawniczymi toczą się także przed sądami innych Państw Członkowskich. Zwraca się także uwagę, że w Kanadzie, kraju należącym do FATF, przedstawiciele zawodów prawniczych nie zostali objęci zakresem podobnych aktów prawnych mających na celu walkę z praniem pieniędzy w wyniku toczącego się postępowania związanego ze sformułowanym przez tamtejsze prawnicze organizacje zawodowe zarzutem niezgodności z konstytucją. Warto zauważyć, że mimo zajmowanego stanowiska aktywnej walki z terroryzmem także Stany Zjednoczone nie uznały jak na razie za stosowne narzucić

na prawników obowiązku informowania, głównie w wyniku podniesienia kwestii konstytucyjnych przez przedstawicieli American Bar Association. Nie należy także zapominać o petycji, jaka została przekazana Komisji Petycji Parlamentu Europejskiego przez organizacje zawodowe prawników z niektórych Państw Członkowskich (petycja 693/2003).

W tej sytuacji należy poświęcić najwyższą uwagę sytuacji prawników; poprawki zaproponowane przez sprawozdawcę zmierzają w tym kierunku. Ponadto, w celu utrzymania ścisłej kontroli nad tymi zagadnieniami, zaproponowano także poprawki dotyczące działalności Komitetu ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy oraz postanowień końcowych.

POPRAWKI

Komisja Prawna zwraca się do Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych, właściwej dla tej sprawy, o naniesienie w swoim sprawozdaniu następujących poprawek:

Tekst proponowany przez Komisję[1]	Poprawki Parlamentu
Poprawka 1 Tytuł	
Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy, ***włącznie z*** finansowani***em*** terrorystów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy ***i*** finansowani***a*** terrorystów
Uzasadnienie	
Nawet jeśli zakres niniejszej dyrektywy całkiem słusznie obejmuje finansowanie terrorystów, to należy je traktować jako coś odmiennego od prania pieniędzy. Finansowanie terrorystów nie jest w praktyce narzędziem prania pieniędzy, ale stanowi oddzielne przestępstwo karne.	
Poprawka 2 Punkt uzasadnienia 4	
4) W odpowiedzi na te problemy przyjęto dyrektywę Rady 91/308/EWG z dnia 10 czerwca 1991 r. w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy. Dyrektywa ta wymagała od Państw Członkowskich wprowadzenia zakazu prania pieniędzy i zobowiązania	4) W odpowiedzi na te problemy przyjęto dyrektywę Rady 91/308/EWG z dnia 10 czerwca 1991 r. w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy. Dyrektywa ta wymagała od Państw Członkowskich wprowadzenia zakazu prania pieniędzy i zobowiązania

[1] Dotychczas nieopublikowany w Dzienniku Urzędowym.

sektora finansowego, obejmującego instytucje kredytowe i szeroką gamę innych instytucji finansowych, do identyfikowania swoich klientów, prowadzenia odpowiednich rejestrów, ustanowienia wewnętrznych procedur szkolenia personelu i pracowników ochrony w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz zgłaszania właściwym władzom wszelkich przypadków, w których zachodzi podejrzenie prania pieniędzy.	sektora finansowego, obejmującego instytucje kredytowe i szeroką gamę innych instytucji finansowych, do identyfikowania swoich klientów, prowadzenia odpowiednich rejestrów, ustanowienia wewnętrznych procedur szkolenia personelu i pracowników ochrony w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz zgłaszania właściwym władzom wszelkich przypadków, w których zachodzi podejrzenie prania pieniędzy. ***Dyrektywa ta, w swojej zmienionej wersji, w niektórych Państwach Członkowskich została wdrożona dopiero niedawno, a w jednym Państwie Członkowskim pozostaje wciąż niewdrożona. W tych okolicznościach, zgodnie z podjętym przez wszystkie instytucje Wspólnoty zobowiązaniem do podjęcia ocen skutków prawnych, należy przeprowadzić szczegółową analizę oceniającą, czy dyrektywa 91/308/WE spełnia zamierzony cel odzwierciedlania najlepszych międzynarodowych praktyk w tym zakresie oraz ustanowienia wysokich standardów ochrony sektora finansowego i innych narażonych obszarów działalności przed szkodliwym wpływem dochodów pochodzących z przestępstwa. Analiza taka powinna także sprawdzić skuteczność sprawozdawczości i innych mechanizmów wykonawczych zawartych w tej dyrektywie, w celu dostarczania informacji na potrzeby obecnej i przyszłej legislacji, szczególnie w zakresie procedur wykonawczych.***

Poprawka 3
Punkt uzasadnienia 8

8) Ponadto, zakres działalności przestępczej, ***leżący u podstaw definicji prania pieniędzy*** powinien zostać rozszerzony w celu uwzględnienia walki z terroryzmem i finansowaniem terrorystów. W istocie, nadużycie systemu finansowego dla skierowania pieniędzy pochodzących z	8) Ponadto, zakres działalności przestępczej, ***objęty zakresem tej dyrektywy*** powinien zostać rozszerzony w celu uwzględnienia walki z terroryzmem i finansowaniem terrorystów. W istocie, nadużycie systemu finansowego dla skierowania pieniędzy pochodzących z przestępstwa, a nawet z

przestępstwa, a nawet z czystego źródła na cele terrorystyczne stwarza wyraźne ryzyko dla integralności, prawidłowego funkcjonowania, reputacji i stabilności systemu finansowego. W związku z tym, definicję prania pieniędzy należy zmienić tak, by obejmowała ona nie tylko manipulowanie pieniędzmi pochodzącymi z przestępstwa, ale także pobranie pieniędzy lub mienia z legalnej działalności na cele terrorystyczne. Poza tym, terroryzm powinien zostać umieszczony na liście poważnych przestępstw.

czystego źródła na cele terrorystyczne stwarza wyraźne ryzyko dla integralności, prawidłowego funkcjonowania, reputacji i stabilności systemu finansowego. W związku z tym, definicję prania pieniędzy należy zmienić tak, by obejmowała ona nie tylko manipulowanie pieniędzmi pochodzącymi z przestępstwa, ale także pobranie pieniędzy lub mienia z legalnej działalności na cele terrorystyczne. Poza tym, terroryzm powinien zostać umieszczony na liście poważnych przestępstw.

Uzasadnienie

Nawet jeśli zakres niniejszej dyrektywy całkiem słusznie obejmuje finansowanie terrorystów, to należy je traktować jako coś odmiennego od prania pieniędzy. Finansowanie terrorystów nie jest w praktyce narzędziem prania pieniędzy, ale stanowi oddzielne przestępstwo karne.

Poprawka 4
Punkt uzasadnienia 8a

8a) Ogólne zobowiązanie do przyjęcia skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji, w powiązaniu z obowiązkiem kryminalizacji nałożonym art. 1 oznacza, że sankcje ***karne*** powinny być stosowane wobec osób fizycznych, które naruszają zobowiązania dotyczące identyfikacji klienta, prowadzenia rejestrów i zgłaszania podejrzanych transakcji w celu prania pieniędzy, gdyż osoby takie należy traktować jako współuczestników działalności w zakresie prania pieniędzy.

8a) Ogólne zobowiązanie do przyjęcia skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających sankcji, w powiązaniu z obowiązkiem kryminalizacji nałożonym art. 1 oznacza, że sankcje powinny być stosowane wobec osób fizycznych, które naruszają zobowiązania dotyczące identyfikacji klienta, prowadzenia rejestrów i zgłaszania podejrzanych transakcji w celu prania pieniędzy, gdyż osoby takie należy traktować jako współuczestników działalności w zakresie prania pieniędzy.

Uzasadnienie

Rzeczą bardziej właściwą byłoby oparcie się na Zaleceniu 17. FATF, zgodnie z którym w przypadkach naruszenia obowiązków w zakresie zwalczania prania pieniędzy kraje powinny przewidzieć proporcjonalne i odstraszające sankcje karne, cywilne lub administracyjne. Ostateczny wybór zależy w dużym stopniu od systemów prawnych odpowiednich Państw Członkowskich i powinien być dokonywany w oparciu o zasadę pomocniczości.

Poprawka 5
Punkt uzasadnienia 10

10) Sam zakaz prania pieniędzy nie jest wystarczający, a zatem należy przewidzieć w prawie karnym sankcje w celu zapewnienia skutecznego zapobiegania praniu pieniędzy, ***włącznie z*** finansowani***em*** terrorystów. W związku z tym, pranie pieniędzy należy określić zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym jako przestępstwo karne.	10) Sam zakaz prania pieniędzy nie jest wystarczający, a zatem należy przewidzieć w prawie karnym sankcje w celu zapewnienia skutecznego zapobiegania praniu pieniędzy ***i*** finansowani***u*** terrorystów. W związku z tym, pranie pieniędzy należy określić zgodnie z prawodawstwem wspólnotowym jako przestępstwo karne.

Uzasadnienie

Finansowanie działań terrorystów nie stanowi przypadku szczególnego prania pieniędzy, ale oddzielne przestępstwo karne.

Nawet jeśli zakres niniejszej dyrektywy całkiem słusznie obejmuje finansowanie terrorystów, to należy je traktować jako coś odmiennego od prania pieniędzy. Finansowanie terrorystów nie jest w praktyce narzędziem prania pieniędzy.

Poprawka 6
Punkt uzasadnienia 12

12) Dyrektywa 91/308/EWG, z późniejszymi zmianami, objęła notariuszy i prawników wykonujących wolne zawody zakresem wspólnotowego systemu zwalczania prania pieniędzy; w nowej dyrektywie powinni oni nadal pozostać objęci tym systemem; prawnicy wykonujący wolne zawody, w znaczeniu określonym przez Państwa Członkowskie, powinni podlegać przepisom dyrektywy w przypadku udziału w transakcjach finansowych lub korporacyjnych, włączając w to świadczenie doradztwa podatkowego wówczas, gdy istnieje największe ryzyko, iż usługi świadczone przez takich prawników mogą być nadużywane do celów prania dochodów pochodzących z działalności przestępczej.	12) Dyrektywa 91/308/EWG, z późniejszymi zmianami, objęła notariuszy i prawników wykonujących wolne zawody zakresem wspólnotowego systemu zwalczania prania pieniędzy; w nowej dyrektywie powinni oni nadal pozostać objęci tym systemem; prawnicy wykonujący wolne zawody, w znaczeniu określonym przez Państwa Członkowskie, powinni podlegać przepisom dyrektywy w przypadku udziału w transakcjach finansowych lub korporacyjnych, włączając w to świadczenie doradztwa podatkowego wówczas, gdy istnieje największe ryzyko, iż usługi świadczone przez takich prawników mogą być nadużywane do celów prania dochodów pochodzących z działalności przestępczej. ***Zważywszy że dyrektywa 91/308/EWG wpływa na prawa podstawowe, a zwłaszcza prawo do dostępu do wymiaru sprawiedliwości oraz prawo do sprawiedliwego przesłuchania, Komisja powinna przeprowadzić rewizję postanowień - zgodnie z harmonogramem określonym w dyrektywie.***

Uzasadnienie

Art. 2 dyrektywy 91/308/EWG, z późniejszymi zmianami, stanowił, że „Po trzech latach od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, Komisja dokona szczególnej kontroli, w zakresie raportu przewidzianego w art. 17 dyrektywy 91/308/EWG, w zakresie kwestii związanych z ... szczególnym traktowaniem adwokatów oraz innych prawników wykonujących wolne zawody, ...".

Poprawka 7
Punkt uzasadnienia 13

(13) Jednakże wówczas, gdy niezależni przedstawiciele prawnie uznanych i kontrolowanych zawodów związanych z doradztwem prawnym, tacy jak adwokaci, ustalają sytuację prawną klienta lub reprezentują klienta w postępowaniu prawnym, nie byłoby właściwe, na mocy niniejszej dyrektywy, aby nakładać na nich obowiązek sporządzania sprawozdań dotyczących podejrzeń o pranie pieniędzy. ***Powinny*** istnieć odstępstwa od obowiązku zgłaszania informacji uzyskanych zarówno przed, w czasie lub po zakończeniu postępowania sądowego lub podczas ustalania sytuacji prawnej klienta. Doradztwo prawne ***powinno podlegać*** obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej, chyba że radca prawny bierze udział w czynnościach prania pieniędzy, doradztwo prawne służy celom prania pieniędzy, lub adwokat wie, że klient szuka porady prawnej dla celów prania pieniędzy.	(13) Jednakże wówczas, gdy niezależni przedstawiciele prawnie uznanych i kontrolowanych zawodów związanych z doradztwem prawnym, tacy jak adwokaci, ustalają sytuację prawną klienta lub reprezentują klienta w postępowaniu prawnym, nie byłoby właściwe, na mocy niniejszej dyrektywy, aby nakładać na nich obowiązek sporządzania sprawozdań dotyczących podejrzeń o pranie pieniędzy. ***Muszą*** istnieć odstępstwa od obowiązku zgłaszania informacji uzyskanych zarówno przed, w czasie lub po zakończeniu postępowania sądowego lub podczas ustalania sytuacji prawnej klienta. Doradztwo prawne ***podlega*** obowiązkowi zachowania tajemnicy zawodowej, chyba że radca prawny bierze udział w czynnościach prania pieniędzy, doradztwo prawne służy celom prania pieniędzy, lub adwokat wie, że klient szuka porady prawnej dla celów prania pieniędzy. ***Należy zapewnić kontrolę tych postanowień pod względem zgodności z zasadą poszanowania praw podstawowych ustanowionych w Karcie Praw Podstawowych, zgodnie z zaleceniem Parlamentu Europejskiego z dnia 14 października 2004 r.***

Uzasadnienie

W 12. punkcie uzasadnienia stwierdzono, że prawnicy powinni „nadal pozostać objęci" dawnym systemem; jeśli tak ma się stać rzeczywiście, sformułowanie powinno być identyczne, jak w poprzednich dyrektywach, zamiast sprawiać wrażenie, że wprowadza zmiany redukujące ochronę przywilejów prawników.

W sprawozdaniu (A6-0010/2004) przyjętym przez Parlament Europejski na posiedzeniu plenarnym w dniu 14 października 2004 r., (P6_TA(2004)0022) Parlament zalecił, by definiując obszar sprawiedliwości, bezpieczeństwa i wolności, Rada Europejska i Rada oparły swoje działania na, między innymi, „promowaniu podstawowych praw i swobód poprzez polityki związane z obszarem wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości". Na szczegółowej liście działań objętych tym kryterium znajdują się: „wzywanie do monitorowania ex ante wszelkich aktów prawnych Unii lub Wspólnoty pod względem poszanowania praw podstawowych, ustanowionych w Karcie Praw Podstawowych Unii".

Poprawka 8
Punkt uzasadnienia 19 a (nowy)

19a) Korzystając ze swych uprawnień wykonawczych zgodnie z niniejszą dyrektywą, Komisja powinna respektować następujące zasady: potrzebę wysokiego poziomu przejrzystości i konsultacji z instytucjami i osobami objętymi niniejszą dyrektywą oraz z Parlamentem Europejskim i Radą; potrzebę zapewnienia, by właściwe władze były zdolne do konsekwentnego zapewniania zgodności z przepisami; równowagi kosztów i korzyści dla instytucji i osób objętych niniejszą dyrektywą w długim terminie we wszelkich środkach wykonawczych; potrzebę zachowania niezbędnej elastyczności przy stosowaniu środków wykonawczych zgodnie z podejściem opierającym się na zasadzie wrażliwości na ryzyko; potrzebę zapewnienia spójności z innymi aktami prawnymi UE w tej dziedzinie oraz potrzebę chronienia Unii Europejskiej, jej Państw Członkowskich i ich obywateli przed konsekwencjami prania pieniędzy i finansowania terrorystów.

Uzasadnienie

Jako że dyrektywa wprowadziłaby przyjmowanie środków wykonawczych, konieczne jest uniknięcie ewentualnego nadmiaru regulacji w tej dziedzinie. Należy jasno odnieść się, przynajmniej w punkcie uzasadnienia, do odpowiednich konsultacji z zainteresowanymi stronami dla potrzeb przyjmowania środków wykonawczych przez Komisję. Należy także zastrzec, by zapewniona została równowaga kosztów i korzyści.

Poprawka 9

Punkt uzasadnienia 29 a (nowy)

29a) Dla celów niniejszej dyrektywy „Fundacja, podmioty o podobnej formie prawnej i trusty" nie powinny obejmować:

i) fundacji, podmiotów o podobnej formie prawnej lub trustów, w ramach których emitowane są papiery dłużne przedsiębiorstw oraz uznawane w bilansie spółki notowanej na uznanej giełdzie papierów wartościowych;

ii) fundacji, podmiotów o podobnej formie prawnej lub trustów, powstałych po śmierci jakiejkolwiek osoby, bez względu na to, czy pozostawiła testament czy też nie;

iii) fundacji, podmiotów o podobnej formie prawnej lub trustów, wymaganych przepisami prawa któregokolwiek Państwa Członkowskiego dla współwłasności majątku.

Uzasadnienie

Większość emisji długu przedsiębiorstw, prowadzonych przez instytucje mające siedzibę w UE, znajduje się w zarządzie powierniczym. Dlatego też uwzględniono je w dyrektywie jako element uboczny z uwagi na jej rozciągnięcie na powierników. Jednak nie było to zamiarem autorów projektu, gdyż ryzyko prania pieniędzy występujące w tym obszarze już teraz jest ograniczane przez regulacje dotyczące usług finansowych, które nie powinny być dublowane. Bez powyższej poprawki, dyrektywa mogłaby w znacznym stopniu zakłócić funkcjonowanie rynków obligacji w Unii Europejskiej.

Dyrektywa rozciąga wymogi dotyczące prania pieniędzy na trusty. W Wielkiej Brytanii i Irlandii trusty powstają często automatycznie w następstwie zgonu. Na przykład w przypadku zgonu osoby, która nie pozostawiała testamentu, w prawie angielskim trusty są narzucane przez ustawę. Rozwiązania dotyczące dziedziczenia w innych Państwach Członkowskich nie są objęte proponowaną nową dyrektywą; niniejsza poprawka zapewnia, by Wielka Brytania i Irlandia traktowane były w taki sam sposób jak inne Państwa Członkowskie.

Dyrektywa rozciąga wymogi dotyczące prania pieniędzy na trusty. Trusty to obowiązkowa cecha współwłasności gruntów w Anglii i Irlandii. Te trusty współwłasności należy z dyrektywy wyłączyć. Dyrektywa nie obejmuje sytuacji współwłasności w pozostałej części Europy. Niniejsze doprecyzowanie zrównuje Wielką Brytanię i Irlandię z innymi Państwami Członkowskimi. Zakup lub sprzedaż gruntów podlegać będzie już istniejącym środkom kontroli w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy.

Poprawka 10
Art. 1 ust. 1

1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby pranie pieniędzy ***stanowiło przestępstwo karne***.	1. Państwa Członkowskie zapewniają, aby pranie pieniędzy ***i finansowanie terrorystów stanowiły przestępstwa karne***.

Uzasadnienie

Nawet jeśli zakres niniejszej dyrektywy całkiem słusznie obejmuje finansowanie terrorystów, to należy je traktować jako coś odmiennego od prania pieniędzy. Finansowanie terrorystów nie jest w praktyce narzędziem prania pieniędzy, ale stanowi oddzielne przestępstwo karne.

Poprawka 11
Art. 1 ust. 2 akapit pierwszy lit. d)

d) dostarczenia lub odebrania, wszelkimi sposobami, mienia pochodzącego z legalnej działalności z zamiarem jego wykorzystania lub wiedząc, że ma ono być wykorzystane, w całości lub części, dla działań terrorystycznych;	***skreślono***

Uzasadnienie

Finansowanie terrorystów musi zostać usunięte z definicji prania pieniędzy i zdefiniowane osobno.

Nawet jeśli zakres niniejszej dyrektywy całkiem słusznie obejmuje finansowanie terrorystów, to należy je traktować jako coś odmiennego od prania pieniędzy. Finansowanie terrorystów nie jest w praktyce narzędziem prania pieniędzy, ale stanowi oddzielne przestępstwo karne.

Poprawka 12
Art. 1 ust. 2 a (nowy)

	2a. Dla celów niniejszej dyrektywy, za „finansowanie terrorystów" uważa się wymienione poniżej umyślne postępowanie:
	a) dostarczenie lub odebranie, wszelkimi sposobami, mienia pochodzącego z legalnej działalności z zamiarem jego wykorzystania lub wiedząc, że ma ono być wykorzystane, w całości lub części, dla działań terrorystycznych;
	b) udział, współdziałanie w celu popełnienia, usiłowanie popełnienia, jak też pomocnictwo, nakłanianie, ułatwianie oraz

doradzanie w przypadku czynów określonych powyżej.

Uzasadnienie

Nawet jeśli zakres niniejszej dyrektywy całkiem słusznie obejmuje finansowanie terrorystów, to należy je traktować jako coś odmiennego od prania pieniędzy. Finansowanie terrorystów nie jest w praktyce narzędziem prania pieniędzy, ale stanowi oddzielne przestępstwo karne.

Finansowanie działań terrorystów należy zatem zdefiniować w osobnym ustępie w art. 1. Definicje z projektu Komisji (patrz art. 1 ust. 2 akapit pierwszy, wprowadzenie oraz lit. d) i e) zostały włączone; lit. e) została odpowiednio skrócona.

Poprawka 13
Art. 1 ust. 2 b (nowy)

2b. Pranie pieniędzy obejmuje nabycie, posiadanie albo używanie mienia pochodzącego z działalności o charakterze przestępczym, zgodnie z lit. c) w ust. 2, także w okolicznościach, gdy działalność o charakterze przestępczym była prowadzona przez daną osobę bez dalszych transakcji.

Uzasadnienie

Proponowana powyżej poprawka precyzuje definicję „prania pieniędzy", zawartą w art. 1 proponowanej dyrektywy, która została przeniesiona z drugiej dyrektywy dotyczącej niniejszej tematyki i obejmuje nabycie, posiadanie albo używanie mienia, pochodzącego z działalności o charakterze przestępczym. Niektóre Państwa Członkowskie przyjęły, że wchodzi tu w grę także zwykłe posiadanie dochodów z przestępstwa przez sprawcę przestępstwa, nawet jeśli samo pranie tych dochodów nie miało miejsca, podczas gdy inne zakładały, że odnosi się to tylko do posiadania dochodów pochodzących z przestępstwa popełnionego przez inną osobę. Proponowana poprawka usunie ten brak jasności.

Poprawka 14
Art. 2 ust. 1 punkt (3) lit. (b), wprowadzenie

(b) notariusze oraz prawnicy wykonujący wolne zawody, gdy uczestniczą, poprzez działanie w imieniu i na rzecz swoich klientów, w transakcjach finansowych lub transakcjach dotyczących obrotu nieruchomościami lub poprzez pomoc w planowaniu lub realizowaniu transakcji dla swoich klientów, dotyczących:	(b) notariusze oraz prawnicy wykonujący wolne zawody, ***zawsze, gdy dokonywana jest płatność w gotówce w kwocie 15 000 euro lub więcej, czy to przy dokonaniu transakcji przez pojedynczą operację, czy to przez kilka operacji, które wydają się być powiązane, jednakże tylko wówczas,*** gdy uczestniczą ***oni***, poprzez działanie w imieniu i na rzecz swoich klientów, w transakcjach

	finansowych lub transakcjach dotyczących obrotu nieruchomościami lub poprzez pomoc w planowaniu lub realizowaniu transakcji dla swoich klientów, dotyczących:

Uzasadnienie

Poprawka ta zrównuje sytuację notariuszy i prawników z sytuacją ogółu dostawców usług.

Poprawka 15
Art. 2 ust. 2

2. Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję o nie stosowaniu niniejszej dyrektywy w przypadku instytucji finansowych, które angażują się w działalność finansową na zasadzie sporadycznej lub w bardzo ograniczonym zakresie oraz gdy występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy.	2. Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję o nie stosowaniu niniejszej dyrektywy w przypadku instytucji finansowych, które angażują się w działalność finansową***, bądź notariuszy lub innych prawników wykonujących wolne zawody prawnicze prowadzących działalność, o której mowa w art. 2 ust. 1 punkt (3), lit. (b) oraz od (i) do (v)*** na zasadzie sporadycznej lub w bardzo ograniczonym zakresie oraz gdy występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy.

Uzasadnienie

W celu nadania wolnym zawodom takiej samej pozycji, jaką mają instytucje finansowe, Państwa Członkowskie powinny mieć możliwość zdecydowania o niestosowaniu dyrektywy do prawników wykonujących wolne zawody prowadzących działalność, o której mowa w art. 2 ust. 1 jedynie sporadycznie lub w ograniczonym zakresie, kiedy występuje niewielkie ryzyko prania pieniędzy.

Poprawka 16
Art 2 ust. 2a (nowy)

	2a. Państwa Członkowskie nie stosują niniejszej dyrektywy w stosunku do notariuszy i innych prawników wykonujących wolne zawody prowadzących działalność zawodową, która objęta jest zarazem tajemnicą zawodową lub przywilejem zawodu prawniczego, w szczególności, gdy uzyskują oni informację w trakcie sprawdzania sytuacji prawnej

	swojego klienta lub podczas wypełniania swoich obowiązków polegających na obronie lub reprezentowaniu tego klienta w ramach lub w związku z postępowaniem sądowym, administracyjnym, arbitrażowym lub mediacyjnym, włączając w to doradztwo w sprawie ustanawiania lub uchylania się od takiego postępowania, bez względu na to, czy takie informacje są uzyskane lub otrzymane przed, w trakcie lub po zakończeniu takiego postępowania.

Uzasadnienie

Zakres trzeciej dyrektywy został ściśle ograniczony do adwokatów jako osób fizycznych, w sytuacji prowadzenia przez nich działań na rzecz swojego klienta lub też pomocy klientowi w planowaniu lub przeprowadzaniu transakcji dotyczących pięciu określonych dziedzin (art. 2 ust. 1 punkt (3) lit. (b)). Dlatego też adwokaci nie powinni być objęci wymogami należytej staranności lub informowania o podejrzanych transakcjach nieobjętych zakresem powyższego zakresu postanowień.

Dodatkowo, ponieważ jedną z przyczyn wskazywanych jako uzasadnienie dla trzeciej dyrektywy jest dostosowanie prawodawstwa UE do czterdziestu zaleceń Grupy Specjalnej ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniędzy (FATF), należy dodać pewne sformułowania w celu właściwego dostosowania dyrektywy do tych zaleceń.

Art. 20 ust. 2 w zmienionym brzmieniu został przeniesiony do art. 2, ponieważ umieszczenie kwestii zakresu obowiązku informowania przez adwokatów w dwu różnych fragmentach dyrektywy może być mylące.

Poprawka 17
Art. 3 punkt (7) lit. (f)

(f) przestępstwo, które podlega karze kilku lat pozbawienia wolności lub aresztu lub, w przypadku Państw, których systemy prawne ustaliły minimalny wymiar kary dla tego typu przestępstw – każde przestępstwo, które podlega karze pozbawienia wolności lub aresztu na okres od sześciu miesięcy.	(f) przestępstwo ***podlegające kategoriom wymienionym w lit. (a) do (e) powyżej***, które podlega karze kilku lat pozbawienia wolności lub aresztu lub, w przypadku Państw, których systemy prawne ustaliły minimalny wymiar kary dla tego typu przestępstw – każde przestępstwo, które podlega karze pozbawienia wolności lub aresztu na okres od sześciu miesięcy.

Uzasadnienie

Obecnie proponowana definicja terminu „poważne przestępstwo” oparta na długości okresu pozbawienia wolności nie spełni swojej roli w odniesieniu do całego obszaru UE i nie zapewni odpowiedniego poziomu harmonizacji i stosowania dyrektywy. Dodatkowo proponowane rozszerzenie zakresu mogłoby potencjalnie przeciążyć cały system. Poprawka powyższa ma na celu skupienie się na najważniejszych wykroczeniach, które potencjalnie mogą łączyć się z praniem pieniędzy.

Poprawka 18
Art. 3 pkt 8 lit. a)

a) osobę fizyczną, która ***ostatecznie***, bezpośrednio ***lub pośrednio, posiada na własność lub kontroluje*** co najmniej ***10*** % udziałów lub praw głosu ***osoby prawnej lub w inny sposób wywiera znaczący wpływ na zarządzanie osobą prawną, za wyjątkiem spółek notowanych*** na oficjalnej giełdzie papierów wartościowych, ***podlegających wymaganiom ujawniania informacji zgodnym z prawodawstwem wspólnotowym lub równoważnymi standardami międzynarodowymi***;	a) osobę fizyczną, która bezpośrednio ***posiada*** co najmniej ***25%*** udziałów ***wyemitowanych na okaziciela*** lub praw głosu ***spółki, która nie została dopuszczona do obrotu*** na oficjalnej giełdzie papierów wartościowych ***i której tożsamość i stan posiadania akcji zostały oficjalnie opublikowane***;

Uzasadnienie

Próg w wysokości 10% nie jest ani właściwy, ani praktyczny. Próg ten należy podwyższyć do 25%. Ponadto instytucje i osoby, objęte niniejszą dyrektywą nie mają dostępu do rejestrów publicznych, pozwalających na identyfikację i weryfikację tożsamości osób posiadających udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie i podmiotach o innej formie prawnej. Dlatego też wymogi identyfikacji i weryfikacji w odniesieniu do użytkowników majątku powinny być uzależnione od dostępu do publicznie dostępnych źródeł informacji (np. rejestru lub dziennika urzędowego).

Poprawka 19
Art. 3 pkt 8 lit. b)

b) osobę fizyczną, która ***bezpośrednio lub pośrednio*** jest ***ostatecznym*** beneficjentem ***co najmniej 10%*** majątku fundacji, trustu ***lub*** podmiotu o ***podobnej*** formie prawnej ***lub która wywiera wpływ na porównywalną ilość majątku fundacji, trustu lub podmiotu o podobnej formie prawnej, za wyjątkiem spółek notowanych na oficjalnej giełdzie papierów wartościowych, podlegających wymaganiom ujawniania informacji***	b) osobę fizyczną, która jest ***bezpośrednim*** beneficjentem ***co najmniej 25%*** majątku fundacji ***lub*** trustu ***i której tożsamość została oficjalnie opublikowana w momencie wejścia*** podmiotu o ***określonej*** formie prawnej.

zgodnym z prawodawstwem wspólnotowym lub równoważnymi standardami międzynarodowymi;

Uzasadnienie

Próg w wysokości 10% nie jest ani właściwy, ani praktyczny. Próg ten należy podwyższyć do 25%. Ponadto instytucje i osoby, objęte niniejszą dyrektywą nie mają dostępu do rejestrów publicznych, pozwalających na identyfikację i weryfikację tożsamości osób posiadających udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie i podmiotach o innej formie prawnej. Dlatego też wymogi identyfikacji i weryfikacji w odniesieniu do użytkowników majątku powinny być uzależnione od dostępu do publicznie dostępnych źródeł informacji (np. rejestru lub dziennika urzędowego).

Poprawka 20
Art. 3 pkt 10

10) „osoby na eksponowanych stanowiskach politycznych" oznacza osoby fizyczne, którym powierzono znaczące funkcje publiczne, a ich znaczniejsze lub złożone transakcje finansowe lub handlowe mogą stwarzać zwiększone ryzyk***o*** *prania pieniędzy****,*** jak również członkowie najbliższej rodziny i bliscy współpracownicy tych osób;	10) „osoby na eksponowanych stanowiskach politycznych" oznacza osoby fizyczne, którym powierzono znaczące funkcje publiczne, a ich znaczniejsze lub złożone transakcje finansowe lub handlowe mogą stwarzać ***sytuacje*** zwiększone***go*** ryzyk***a utraty reputacji i*** *prania pieniędzy,* jak również ***osoby identyfikowane jako*** członkowie najbliższej rodziny i bliscy współpracownicy tych osób;

Poprawka 21
Art. 3 pkt 11

11) „*Stosunki* handlowe" oznacza stosunki biznesowe, zawodowe lub handlowe, które w momencie nawiązywania kontaktów rokują nadzieje na długotrwałe ich utrzymywanie;	11) „*stosunki* handlowe" oznacza stosunki biznesowe, zawodowe lub handlowe, ***blisko związane z odpowiednią działalnością prowadzoną przez daną instytucję lub osobę podlegającą tej dyrektywie i*** które w momencie nawiązywania kontaktów rokują nadzieje na długotrwałe ich utrzymywanie;

Uzasadnienie

Obecnej definicji daleko do precyzji; powinna ona jednak bardziej jednoznacznie wskazywać na fakt, że istotne z punktu widzenia dyrektywy „stosunki handlowe" to tylko te stosunki handlowe, które są wyraźnie związane z typową działalnością prowadzoną przez instytucje i osoby, które muszą wypełniać określone dyrektywą obowiązki.

Poprawka 22
Art. 3 pkt 12 a (nowy)

12a) „Prawnik wykonujący wolny zawód" oznacza przedstawiciela prawnie uznanego zawodu, udzielającego porad prawnych i nadzorowanego przez niezależny organ samostanowiący, posiadający uprawnienia dyscyplinarne.

Uzasadnienie

Zważywszy na fakt, że o prawnikach wykonujących wolne zawody wspomina się w punkcie uzasadnienia 13, należy też o nich wspomnieć w zasadniczej części dyrektywy, wymieniając użyte w niej terminy.

Poprawka 23
Art. 3 ust. 1a (nowy)

1a. Nic w niniejszej dyrektywie nie wymaga identyfikacji lub weryfikacji rzeczywistych właścicieli majątku („mienia"), obejmującego

i) dług wyemitowany przez przedsiębiorstwo lub przez władzę publiczną i notowany na giełdzie regulowanej lub

ii) akcje notowane na giełdzie regulowanej;

przez osobę posiadającą to mienie na wspólnym rachunku w imieniu innej instytucji finansowej, działającej jako instytucja- depozytariusz.

Uzasadnienie

Większość emisji długu przedsiębiorstw, prowadzonych przez instytucje mające siedzibę w UE, znajduje się w zarządzie powierniczym. Dlatego też uwzględniono je w dyrektywie jako element uboczny z uwagi na jej rozciągnięcie na powierników. Jednak nie było to zamiarem autorów projektu, gdyż ryzyko prania pieniędzy występujące w tym obszarze już teraz jest ograniczane przez regulacje dotyczące usług finansowych, które nie powinny być dublowane. Bez powyższej poprawki, dyrektywa mogłaby w znacznym stopniu zakłócić funkcjonowanie rynków obligacji w Unii Europejskie.

Poprawka 24
Art. 3 ust. 1b (nowy)

1b) Nic w niniejszej dyrektywie nie wymaga

	identyfikacji lub weryfikacji rzeczywistych właścicieli majątku („mienia"), obejmującego dług wyemitowany przez przedsiębiorstwo lub przez władzę publiczną i notowany na giełdzie regulowanej, przez osobę wyznaczoną przez emitenta długu do występowania w charakterze powiernika emisji. Dla celów niniejszej dyrektywy, w przypadku gdy taka osoba została ustanowiona powiernikiem, klientem w odniesieniu do świadczenia odpowiednich usług powierniczych jest emitent.

Uzasadnienie

Większość emisji długu przedsiębiorstw, prowadzonych przez instytucje mające siedzibę w UE, znajduje się w zarządzie powierniczym. Dlatego też uwzględniono je w dyrektywie jako element uboczny z uwagi na jej rozciągnięcie na powierników. Jednak nie było to zamiarem autorów projektu, gdyż ryzyko prania pieniędzy występujące w tym obszarze już teraz jest ograniczane przez regulacje dotyczące usług finansowych, które nie powinny być dublowane. Bez powyższej poprawki, dyrektywa mogłaby w znacznym stopniu zakłócić funkcjonowanie rynków obligacji w Unii Europejskiej.

Poprawka 25
Art. 4

W celu zapobiegania praniu pieniędzy Państwa Członkowskie mają prawo przyjąć lub utrzymać w mocy bardziej rygorystyczne przepisy w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.	***skreślono***

Uzasadnienie

Proponowana nowa dyrektywa daleko wykraczałaby poza przepisy poprzednich dyrektyw dotyczących prania pieniędzy. Dlatego też wprowadzanie przez Państwa Członkowskie dalszych przepisów nie powinno być potrzebne.

Poprawka 26
Art. 6 lit. d)

d) gdy istnieją wątpliwości co do prawdziwości lub stosowności ***wcześniej otrzymanych*** danych dotyczących identyfikacji klienta.	d) gdy istnieją wątpliwości co do prawdziwości lub stosowności ***istniejących*** danych dotyczących identyfikacji klienta, ***uzyskanych po wejściu w życie niniejszej***

dyrektywy.

Uzasadnienie

Według obecnego projektu, przepis ten wymagałby stosowania procedury należytej staranności w stosunku do danych identyfikacyjnych klienta, istniejących przed wejściem w życie dyrektywy. Oznaczałoby to konieczność przeprowadzenia kontroli wszystkich istniejących danych, co byłoby zadaniem bardzo uciążliwym i powodowałoby wielkie niewygody dla konsumentów. Nie było to z pewnością zamiarem autorów projektu dyrektywy.

Poprawka 27
Art. 7 ust. 1 lit. b)

b) identyfikowanie, w stosownych przypadkach, użytkownika majątku i podejmowanie, w rozsądnym zakresie, środków weryfikowania jego tożsamości w sposób satysfakcjonujący instytucję lub osobę tak, by była ona przekonana, że wie, kim jest użytkownik majątku, co w przypadku osób prawnych, trustów i podmiotów o podobnej formie prawnej obejmuje podejmowanie, w rozsądnym zakresie, środków prowadzących do zrozumienia struktury własności i kontroli klienta;	b) identyfikowanie, w stosownych przypadkach, ***w oparciu o niezależne bezstronne, wiarygodne i publicznie dostępne źródła informacji, danych i dokumentów,*** użytkownika majątku i podejmowanie, w rozsądnym zakresie***, w zależności od ryzyka, występującego w różnych sytuacjach,*** środków weryfikowania jego tożsamości w sposób satysfakcjonujący instytucję lub osobę tak, by była ona przekonana, że wie, kim jest użytkownik majątku, co w przypadku osób prawnych, trustów i podmiotów o podobnej formie prawnej obejmuje podejmowanie, w rozsądnym zakresie, środków prowadzących do zrozumienia struktury własności i kontroli klienta;

Uzasadnienie

Zakres obowiązków, proponowanych w zakresie identyfikacji i weryfikacji tożsamości użytkowników majątku musi zostać jeszcze bardziej sprecyzowany przez wyjaśnienie faktu, że treść art. 7 ust. 1 lit. b) obejmuje obowiązki w granicach przewidzianych przepisami poszczególnych krajów oraz że te właśnie przepisy umożliwiają ich realizację. W istocie w wielu przypadkach – gdy na przykład niemożliwe jest znalezienie wymaganych informacji w publicznych wykazach lub rejestrach – banki i pośrednicy finansowi nie mieliby możliwości weryfikacji tożsamości tych użytkowników i rzeczywistej struktury własności danej osoby prawnej.

Poprawka 28
Art. 8 ust. 1, 1 a (nowy) i 1 b (nowy)

1. Państwa Członkowskie będą wymagać, by ***instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą stosowały zasady należytej staranności wobec klienta przed nawiązaniem lub w trakcie nawiązywania*** stosunków handlowych lub ***w trakcie realizacji*** transakcji ***dla klientów dokonujących transakcji sporadycznie***.	1. Państwa Członkowskie będą wymagać, by ***weryfikacja tożsamości klienta i użytkownika majątku odbywała się przed nawiązaniem*** stosunków handlowych lub ***realizacją*** transakcji.
	1a. W drodze odstępstwa od ust. 1, Państwa Członkowskie mogą zezwolić na finalizację weryfikacji tożsamości klienta i użytkownika majątku w trakcie nawiązywania stosunków handlowych, jeśli jest to konieczne dla uniknięcia przerywania normalnego prowadzenia działalności i w przypadku gdy ryzyko wystąpienia prania pieniędzy bądź finansowania terrorystów jest niewielkie. W takich sytuacjach procedury te powinny być finalizowane tak szybko, jak to wykonalne po wystąpieniu pierwszego kontaktu.
	1b. W drodze odstępstwa od ust. 1 i 1a, Państwa Członkowskie mogą, w odniesieniu do
	i) działalności w zakresie ubezpieczeń na życie, zezwolić na przeprowadzanie weryfikacji tożsamości beneficjenta polisy po nawiązaniu stosunków handlowych. We wszystkich takich przypadkach weryfikacja powinna się odbywać w momencie wypłaty lub przed dokonaniem wypłaty bądź w momencie, gdy lub zanim beneficjent będzie miał zamiar skorzystać z praw przysługujących mu zgodnie z polisą,
	ii) trustów stworzonych w obrębie Państwa Członkowskiego,
	a) pod warunkiem, że w dniu utworzenia trustu powiernicy i testator mają miejsce zamieszkania w Państwie Członkowskim, oraz
	b) pod warunkiem, że powiernicy nadal posiadają miejsce zamieszkania w takim państwie,
	zezwolić na weryfikację tożsamości beneficjentów danego trustu po

	ustanowieniu stosunków handlowych. We wszystkich takich przypadkach weryfikacja przez powierników powinna odbywać się jedynie w momencie dystrybucji do tego beneficjenta lub przed nią a Państwa Członkowskie mogą zezwolić na zwolnienie z potrzeby identyfikacji i weryfikacji przez osobę trzecią zgodnie z podejściem opartym na ryzyku.

Uzasadnienie

Ta poprawka wykorzystuje użyteczne wyjaśnienie w sprawie ubezpieczeń na życie, zawarte w tekście Rady i zapewnia takie samo traktowanie trustów. Oznacza to, że kontrole w zakresie prania pieniędzy muszą być przeprowadzane dopiero wtedy, gdy następuje faktyczna wypłata beneficjentowi pieniędzy z trustu. Taka zmiana tekstu skupia odpowiedzialność na danym powierniku w stosownym czasie i usuwa kontrole osób trzecich tylko w odniesieniu do trustów z siedzibą w UE. Co więcej niektórzy przyszli beneficjenci nie mogą dowiedzieć się, że mają nimi być (trust może wyznaczyć pewną datę lub wydarzenie, od którego wystąpienia uzależnione jest otrzymanie przez beneficjenta korzyści). Weryfikowanie tożsamości beneficjentów na początku stosunków handlowych uniemożliwiłoby realizację zamiaru testatora, gdyż informowałoby ich o istnieniu trustu.

Poprawka 29
Art. 8 ust. 2

2. W przypadku, gdy dana instytucja lub osoba nie jest w stanie zachować zgodności z art. 7 ust. 1 lit. a), b) i c), Państwa Członkowskie będą wymagać, aby nie otwierała on rachunku, nie nawiązywała stosunków handlowych ani nie realizowała transakcji lub aby rozwiązała stosunki handlowe, a następnie rozważyła sporządzenie sprawozdania dotyczącego danego klienta dla jednostki wywiadu finansowego zgodnie z art. 19.	2. W przypadku, gdy dana instytucja lub osoba nie jest w stanie zachować zgodności z art. 7 ust. 1 lit. a), b) i c), Państwa Członkowskie będą wymagać, aby ***otwierała ona rachunek jedynie pod warunkiem, że wprowadzone zostaną dostateczne środki bezpieczeństwa dla zapewnienia, by transakcje finansowe nie były wykonywane w imieniu klienta dopóki nie uzyska się ostatecznego wyjaśnienia w oparciu o pełną zgodność z wyżej wspomnianymi przepisami, przy czym w przypadku dalszego braku zgodności z wyżej wspomnianymi przepisami, dana instytucja lub osoba nie nawiąże stosunków handlowych ani nie zrealizuje żadnej transakcji, albo rozwiąże jakiekolwiek istniejące stosunki handlowe,*** a następnie rozważyła sporządzenie sprawozdania dotyczącego danego klienta dla jednostki wywiadu finansowego zgodnie z art. 19.

	Takie zawody, których status prawny nakłada na nie obowiązek świadczenia usług aż do granic wyraźnej nielegalności, zwalnia się z wymogu powstrzymywania się od nich.

Uzasadnienie

Instytucje kredytowe nie powinny być zmuszane do rozwiązywania stosunków handlowych i nie powinno im się zabraniać nawiązywania stosunków handlowych, jeśli chwilowo nie mogą wypełnić wszystkich procedur należytej staranności wobec klienta – pod warunkiem, że są one w stanie spełnić te wymogi w rozsądnym terminie. Zakaz ten winien mieć zastosowanie tylko w przypadkach, gdy instytucje kredytowe rzeczywiście nie są w stanie spełnić wymogów procedur należytej staranności wobec klienta. Sytuacja ta jest szczególnie problematyczna, jeśli legislator UE potwierdzi definicję „użytkownika majątku", zawartą w obecnym projekcie, jako że instytucje kredytowe nie mogą uzyskać wymaganych informacji od spółek czy z rejestrów publicznych. Połączenie tych dwóch przepisów mogłoby mieć poważne negatywne skutki dla finansowania spółek (zwłaszcza z sektora MSP) i negatywny wpływ na gospodarkę. Ponadto przepis ten mógłby poważnie zagrozić interesom organów ścigania dotyczącym monitorowania działań gospodarczych osób podejrzewanych o udział w przestępstwach lub działalności terrorystycznej i tym samym zniweczyć wysiłki tych organów, by na bieżąco śledzić takie przypadki.

Poprawka 30
Art. 8 ust. 3

3. Państwa Członkowskie zobowiążą instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do stosowania procedur należytej staranności wobec klienta nie tylko wobec wszystkich nowych klientów, ale także we właściwym czasie wobec istniejących klientów na zasadzie wrażliwości na ryzyko.	3. Państwa Członkowskie zobowiążą instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą do stosowania procedur należytej staranności wobec klienta nie tylko wobec wszystkich nowych klientów, ale także we właściwym czasie wobec istniejących klientów, ***których dane zostały uzyskane po wejściu w życie niniejszej dyrektywy*** na zasadzie wrażliwości na ryzyko.

Uzasadnienie

Według obecnego projektu, przepis ten wymagałby stosowania procedury należytej staranności w stosunku do danych identyfikacyjnych klienta, istniejących przed wejściem w życie dyrektywy. Oznaczałoby to konieczność przeprowadzenia kontroli wszystkich istniejących danych, co byłoby zadaniem bardzo uciążliwym i powodowałoby wielkie niewygody dla konsumentów. Nie było to z pewnością zamiarem autorów projektu dyrektywy.

Poprawka 31
Art. 1 ust. 1 li. (a)

(a) instytucje kredytowe i finansowe z Państw Członkowskich lub państw trzecich pod warunkiem, że podlegają one wymaganiom zwalczania prania pieniędzy zgodnym ze standardami międzynarodowymi i są objęte nadzorem pod kątem zgodności z tymi wymaganiami;	(a) instytucje kredytowe i finansowe ***oraz prawnicy wykonujący wolny zawód*** z Państw Członkowskich lub państw trzecich pod warunkiem, że podlegają one wymaganiom zwalczania prania pieniędzy zgodnym ze standardami międzynarodowymi i są objęte nadzorem pod kątem zgodności z tymi wymaganiami;

Uzasadnienie

Powyższa poprawka zrównuje sytuację instytucji kredytowych i finansowych oraz prawników; w przeciwnym wypadku byliby oni dyskryminowani. Nie istnieje żaden powód, dla którego adwokat nie mógłby polegać na należytej staranności innego prawnika w państwie trzecim spełniającym standardy międzynarodowe.

Poprawka 32
Art. 10 ust. 3 lit. c a) (nowy)

	ca) finansowanie składek ubezpieczeniowych;

Uzasadnienie

Finansowanie składek ubezpieczeniowych niesie ze sobą bardzo niskie ryzyko prania pieniędzy. Wielu ubezpieczycieli wymaga, aby składki na ubezpieczenie komunikacyjne, domu bądź firmy wpłacane były w całości na początku okresu ubezpieczenia. Pożyczkodawcy są przygotowani do tego, by przekazać brokerowi ubezpieczeń lub ubezpieczycielowi pełną kwotę składek, a dane osoby lub firmy spłacają udzieloną pożyczkę w ratach. W razie anulowania ubezpieczenia, a przez to i pożyczki, ewentualny zwrot należnej składki trafia z powrotem do pożyczkodawcy, nie zaś osoby czy firmy, która ubezpieczenie zamawiała. Pożyczka, która jest związana ze składką ubezpieczeniową powinna kwalifikować się do wyłączenia z zakresu dyrektywy, jako że ryzyko prania pieniędzy jest w tym przypadku bardzo niskie.

Poprawka 33
Art. 11 ust. 1 akapit drugi lit.a)

a) środki takie jak zapewnienie, aby tożsamość klienta została ustalona na podstawie dodatkow***ej dokumentacji dowodowej***;	a) środki takie jak zapewnienie, aby tożsamość klienta została ustalona na podstawie dodatkow***ych dokumentów, danych lub informacji;***

Uzasadnienie

*Sklasyfikowanie wszystkich transakcji, w których brak jest bezpośredniego kontaktu z klientem („*non face-to-face*") jako transakcji wysokiego ryzyka nie uwzględnia profili ryzyka poszczególnych produktów i stoi w sprzeczności z celem dyrektywy, którym jest podejście w większym stopniu uzależnione od występującego poziomu ryzyka. Kredytodawcy powinni móc nadal weryfikować tożsamość przy pomocy środków elektronicznych. Wymóg dodatkowej dokumentacji dowodowej wprowadzałby znaczące zwiększenie obciążenia administracyjnego i stwarzałby dodatkowe zagrożenia dla bezpieczeństwa (gdyż dokumenty byłyby przesyłane za pośrednictwem niepewnych systemów pocztowych). Wielu kredytodawców zainwestowało w rozwój elektronicznych systemów weryfikacji poważne środki. Gdyby elektroniczne procedury sprawdzania zostały ograniczone na rzecz kontroli ręcznych, klienci cierpieliby z powodu wielu niepotrzebnych niedogodności.*

Poprawka 34
Art. 11 ust. 1 lit. (b)

(b) dodatkowe środki weryfikacji lub poświadczania dostarczonych dokumentów lub wymaganie potwierdzenia ich zgodności przez instytucję objętą niniejszą dyrektywą;	(b) dodatkowe środki weryfikacji lub poświadczania dostarczonych dokumentów lub wymaganie potwierdzenia ich zgodności przez instytucję ***lub osobę*** objętą niniejszą dyrektywą;

Uzasadnienie

Nie ma żadnego powodu, dla którego tylko instytucje, a nie osoby, mogły wydawać zaświadczenia potwierdzające zgodność.

Poprawka 35
Art. 11 ust. 1 akapit czwarty lit. a)

a) wprowadzenia odpowiednich ***systemów zarządzania*** ryzykiem w celu ustalenia, czy klient jest osobą na politycznie eksponowanym stanowisku;	a) wprowadzenia odpowiednich ***procedur uzależnionych od ryzyka*** w celu ustalenia, czy klient jest osobą na politycznie eksponowanym stanowisku;

Uzasadnienie

Wyrażenie „systemy zarządzania ryzykiem" jest zbyt nieprecyzyjne i nie stanowi praktycznego narzędzia do stosowania pogłębionej procedury należytej staranności wobec klientów na politycznie eksponowanym stanowisku. W celu stwierdzenia, czy klient jest osobą na politycznie eksponowanym stanowisku, instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą powinny stosować właściwe procedury lub polityki. W oparciu o procedury i polityki, tam, gdzie to konieczne instytucje i osoby musiałyby zainstalować odpowiednie zarządzanie informatyczne. W każdym wypadku termin „system zarządzania ryzykiem" nie jest właściwy.

Poprawka 36
Art. 11 ust. 2

2. Państwa Członkowskie zabronią instytucjom kredytowym nawiązywania lub kontynuowania stosunków w ramach bankowości korespondencyjnej z bankiem wirtualnym ***lub bankiem respondentem, który pozwala bankom wirtualnym na korzystanie ze swoich rachunków***.	2. Państwa Członkowskie zabronią instytucjom kredytowym nawiązywania lub kontynuowania stosunków w ramach bankowości korespondencyjnej z bankiem wirtualnym.

Uzasadnienie

W praktyce zabronienie instytucjom kredytowym nawiązywania lub kontynuowania stosunków w ramach bankowości korespondencyjnej z bankiem respondentem, który pozwala bankom wirtualnym na korzystanie ze swoich rachunków (tj. pośrednich stosunków z bankami wirtualnymi) nie może być wykonalne, gdyż banki nie miałyby środków, by zweryfikować, czy ich respondenci mają stosunki z bankami wirtualnymi. Obowiązek znajomości „klienta klienta" jest generalnie niewykonalny, niezależnie od tego, czy klientem jest inna instytucja kredytowa, osoba prawna czy też osoba fizyczna. Ten niemożliwy do zastosowania przepis prowadziłby jedynie do biurokracji i pozornych wymogów, tj. wysyłania i archiwizowania kwestionariuszy bez żadnej możliwości weryfikacji.

Poprawka 37
Art. 12 ust. 1

Państwa Członkowskie mogą zezwolić instytucjom i osobom objętym niniejszą dyrektywą, aby polegały na osobach trzecich w kwestii spełnienia wymagań określonych w art. 7 ust. 1 lit. a), b) i c).	Państwa Członkowskie mogą zezwolić instytucjom i osobom objętym niniejszą dyrektywą, aby polegały na osobach trzecich***, również objętych niniejszą dyrektywą,*** w kwestii spełnienia wymagań określonych w art. 7 ust. 1 lit. a), b) i c).

Uzasadnienie

Powyższa poprawka ma na celu zapewnienie autentycznej korzyści z możliwości zapewniania zgodności za pośrednictwem osób trzecich; zgodnie z obecnie proponowaną wersją osoby podlegające dyrektywie musiałyby powielać już podjęte działania na rzecz zapewnienia zgodności w celu zapewnienia sobie ochrony przed odpowiedzialnością, co niweczy korzyści wynikające z takiego systemu.

Poprawka 38
Art. 12 ust. 2

Jednakże, ostateczna odpowiedzialność pozostaje po stronie ***instytucji i osoby objętej niniejszą dyrektywą, która polega na***	Ostateczna odpowiedzialność pozostaje po stronie osob***y*** trzeciej ***w takich przypadkach.***

osob***ie*** trzeciej.

.

Uzasadnienie

W art. 12 dyrektywa zezwala objętym nią instytucjom i osobom, by polegały na osobach trzecich, jeśli chodzi o przeprowadzanie kontroli w zakresie procedur należytej staranności. Jednocześnie jednak ostateczna odpowiedzialność za kontrole nadal spoczywa na danej instytucji lub osobie, objętej zakresem dyrektywy. Mimo iż zasada ta mogłaby zwiększyć gotowość osób trzecich do przekazywania informacji, nie zmniejsza ona znacznego ciężaru, złożonego na barki zainteresowanych instytucji i osób. Stojąc w obliczu ostatecznej odpowiedzialności, nie mają one żadnego bodźca, by polegać na informacjach podmiotu wprowadzającego bez starannego ich sprawdzenia, co oznacza, że w praktyce sprawdzanie tożsamości byłoby tak czy inaczej dublowane.

Poprawka 39
Art. 12 a (nowy)

Artykuł 12a

W każdym wypadku, każde Państwo Członkowskie będzie uznawać i akceptować ustawy krajowe każdego innego Państwa Członkowskiego, powstałe w wyniku wdrażania niniejszej dyrektywy, jako zachowujące pełną zgodność z jego ustawami krajowymi. W rezultacie instytucje i osoby podlegające niniejszej dyrektywie w jednym Państwie Członkowskim zobowiązane będą do akceptowania procedur identyfikacji klienta, przeprowadzonych przez nie w lub za pośrednictwem ich oddziałów, podmiotów zależnych i stowarzyszonych w dowolnym innym Państwie Członkowskim zgodnie z ustawami krajowymi tego innego Państwa Członkowskiego, powstałymi w wyniku wdrożenia niniejszej dyrektywy.

Uzasadnienie

Obecnie wprowadzanie w życie przez każde Państwo Członkowskie drugiej dyrektywy dotyczącej prania pieniędzy odbywa się w sposób niespójny (Państwa Członkowskie mają różne wymogi dotyczące dokumentów służących do identyfikacji klientów). Jest to przyczyną dodatkowych kosztów dla klientów i podlegających regulacjom firm oraz utrudniania prowadzenie działalności gospodarczej w Unii Europejskiej na poziomie praktycznym, a

ponadto daje niesprawiedliwą przewagę jednemu państwu kosztem drugiego, w zależności od stopnia zróżnicowania poziomu wymagań.

Poprawka 40
Art. 14 ust. 2

Osoba trzecia niezwłocznie przekaże instytucji lub osobie, której polecono klienta, odpowiednie kopie danych z identyfikacji i weryfikacji, jak również inną stosowną dokumentację potwierdzającą tożsamość klienta lub użytkownika majątku.	Osoba trzecia niezwłocznie przekaże instytucji lub osobie, której polecono klienta, odpowiednie kopie danych z identyfikacji i weryfikacji, jak również inną stosowną dokumentację potwierdzającą tożsamość klienta lub użytkownika majątku ***przy zastrzeżeniu, że ustęp ten oraz ustęp poprzedni będzie miał zastosowanie do prawników wykonujących wolny zawód tylko, gdy ich klient wyrazi na to zgodę***.

Uzasadnienie

Przekazywanie informacji przez prawników bez pozwolenia ich klientów naruszałoby zasady relacji klient - prawnik.

Poprawkę złożył Giuseppe Gargani

Poprawka 41
Art. 21 ust. 3 a (nowy)

	Te zawody, których status prawny sprawia, że świadczenie danej usługi jest obowiązkowe, poza przypadkami ewidentnej niezgodności z prawem, są zwolnione z wymogu wstrzymania się od niej.

Uzasadnienie

Jest rzeczą nie do przyjęcia, by profesjonalni operatorzy, podejrzewający występowanie prania pieniędzy musieli wstrzymywać wykonywanie swych własnych usług (art. 21), jeśli jednostka wywiadu finansowego wyda takie polecenie.

W dziedzinie transakcji prywatnych legislatorzy mogą jedynie ustalić jasny, jednoznaczny i niezależny od uznania limit dla uprawnienia do odmowy świadczenia profesjonalnej usługi, w obronie prawa jednostek do tworzenia własnych porozumień prawnych przy korzystaniu z konstytucyjnych swobód gospodarczych.

Zasada ta stanowi, że usługi można odmówić tylko w przypadku widocznej (wątpliwość nie wystarcza) nielegalności; nie występują natomiast prawne hipotezy tymczasowego zawieszenia.

Poprawka 42
Art. 25 ust. 1

Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą, ich dyrektorzy zarządzający i pracownicy nie powiadamiają klientów, których to dotyczy ani innych osób trzecich o przekazaniu informacji jednostce wywiadu finansowego, zgodnie z art. 19, 20 i 21 lub o tym, że jest lub może być prowadzone dochodzenie dotyczące prania pieniędzy.	Instytucje i osoby objęte niniejszą dyrektywą, ich dyrektorzy zarządzający i pracownicy***, z wyłączeniem prawników wykonujących wolne zawody, w związku z udzielaniem porad prawnych klientowi lub jakiejkolwiek osobie, której dotyczy lub która oczekuje na postępowanie prawne,*** nie powiadamiają klientów, których to dotyczy ani innych osób trzecich o przekazaniu informacji jednostce wywiadu finansowego, zgodnie z art. 19, 20 i 21 lub o tym, że jest lub może być prowadzone dochodzenie dotyczące prania pieniędzy.

Uzasadnienie

Powinno zostać utrzymane prawo prawników do informowania swoich klientów, w celu uznania specjalnego charakteru ich powinności wobec klientów.

Poprawka 43
Art. 25 ust. 1 a (nowy)

Obowiązek nieujawniania informacji nie ma zastosowania, gdy osoba lub instytucja podlegająca niniejszej dyrektywie jest obarczona szczególnymi obowiązkami w zakresie ujawniania informacji na podstawie ustawodawstwa krajowego.

Poprawka 44
Art. 29 ust. 2 a (nowy)

Państwa Członkowskie zapewnią publikację zbiorczego przeglądu tych raportów statystycznych.

Uzasadnienie

Statystyki w sprawie liczby dochodzeń, przypadków oskarżenia i skazania w wyniku sprawozdań dotyczących podejrzanej działalności muszą być doskonalone. W tym kontekście, statystyki powinny obejmować nie tylko liczbę sprawozdań dotyczących podejrzanych transakcji, ale także działania podjęte w wyniku tych sprawozdań, liczbę spraw, w których przeprowadzono dochodzenie, liczbę osób oskarżonych i osób skazanych za przestępstwa.

Poprawka 45
Art. 37 ust. 1, wprowadzenie

1. W celu uwzględnienia rozwoju technicznego w dziedzinie walki z praniem pieniędzy i zapewnienia jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy, Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 38 ust. 2, przyjmuje następujące środki wykonawcze:	1. W celu uwzględnienia rozwoju technicznego w dziedzinie walki z praniem pieniędzy ***i finansowaniem terrorystów*** i zapewnienia jednolitego stosowania niniejszej dyrektywy, Komisja, zgodnie z procedurą określoną w art. 38 ust. 2, przyjmuje następujące środki wykonawcze:

Uzasadnienie

Ta poprawka jest konsekwencją poprawki, zgodnie z którą finansowanie terrorystów powinno zostać zdefiniowane obok definicji prania pieniędzy jako osobne przestępstwo karne (patrz poprawka do art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 (nowy).

Poprawka 46
Art. 37 ust. 1a)

a) wyjaśnienie technicznych aspektów definicji zawartych w art. 1 ust. 2 oraz w art. 3 pkt 2) lit. a) i d) oraz pkt 5), 8), 9), 10), 11) i 12);	a) wyjaśnienie technicznych aspektów definicji zawartych w art. 1 ust. 2 ***i 2a*** oraz w art. 3 pkt 2) lit. a) i d) oraz pkt 5), 8), 9), 10), 11) i 12);

Uzasadnienie

Ta poprawka jest konsekwencją poprawki, zgodnie z którą finansowanie terrorystów powinno zostać zdefiniowane obok definicji pieniędzy jako osobne przestępstwo karne (patrz poprawka do art. 1 ust. 1 i art. 1 ust. 3 (nowy).

Poprawka 47
Art. 38 ust. 1

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy, zwany dalej "Komitetem".	1. Komisję wspomaga Komitet ds. Zapobiegania Praniu Pieniędzy, zwany dalej "Komitetem"***, który to Komitet wraz z Komisją dostarcza Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczny raport ze swojej działalności i obrad***.

Uzasadnienie

Kwestie, jakimi ma się zajmować Komitet, nie mają jedynie charakteru technicznego - odzwierciedlają ogólne funkcjonowanie i treść postanowień dyrektywy. Z tego względu istnieje potrzeba demokratycznej kontroli.

Poprawka 48
Art. 39

W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy i co roku w ciągu co najmniej trzech kolejnych lat, Komisja sporządzi raport dotyczący wykonania niniejszej dyrektywy i przedstawi go Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.	W ciągu trzech lat od wejścia w życie niniejszej dyrektywy i co roku w ciągu co najmniej trzech kolejnych lat, Komisja sporządzi raport dotyczący wykonania niniejszej dyrektywy i przedstawi go Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. ***Raport będzie się odnosił w szczególności do dziedzin, które mają zostać poddane przeglądowi zgodnie z postanowieniami art. 2 dyrektywy 2001/97/WE.***

Uzasadnienie

Chodzi o zapewnienie, by rewizja, przewidziana w drugiej dyrektywie (dyrektywa 2001/97/WE) była przeprowadzana także na podstawie dyrektywy trzeciej.

PROCEDURA

Tytuł	[Projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uniemożliwienia korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy, włącznie z finansowaniem terrorystów]
Odsyłacze	[(COM(2004)0448 – C6-0143/2004 – 2004/0137(COD))]
Komisja przedmiotowo właściwa	[LIBE]
Komisja wyznaczona do wydania opinii Data ogłoszenia na posiedzeniu	[JURI] 27.10.2004
Ściślejsza współpraca	nie
Sprawozdawca komisji opiniodawczej Data powołania	[Diana Wallis] 22.11.2004
Rozpatrzenie w komisji	20.1.2005 2.2.2005 7.3.2005
Data zatwierdzenia poprawek	7.3.2005
Wynik głosowania końcowego	za: [13] przeciw: [5] wstrzymujących się: [0]
Posłowie obecni podczas końcowego głosowania	[Maria Berger, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Klaus-Heiner Lehne, Marcin Libicki, Alain Lipietz, Antonio López-Istúriz White, Viktória Mohácsi, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Daniel Stroz, Theresa Villiers, Diana Wallis, Nicola Zingaretti, Jaroslav Zvěřina]
Zastępcy obecni podczas końcowego głosowania	[Alexander Nuno Alvaro, Jean-Paul Gauzès, Luis de Grandes Pascual, Adeline Hazan, Barbara Kudrycka, Kurt Lechner, Evelin Lichtenberger, Arlene McCarthy, Marie Panayotopoulos-Cassiotou, József Szájer]
Zastępcy (art. 178 ust. 2) obecni podczas końcowego głosowania	[Harald Ettl]